№ 273. Wtorek 29. Listopada 1864. Rok wydania 54.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

Na podstawie Art. XV. obwieszczenia z 27. lutego b. r. względem przeprowadzenia stanu oblężenia zakazuje się dla Galicyi z Krakowem wydana w Bendlikon pod Zurichem nakładem autora broszura *„Rozbitki — fantazya przez Alexandra Ogończyka, — w drukarni ojczyzny 1864.*

Lwów, 24. listopada 1864.

W zastępstwie dowodzącego jenerała kraju.

Edward Schwartz, Edler *v. Meiller*, m. p.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Ces. k. ministerstwo finansów podaje do wiadomości co następuje:

Potrzebna podług obwieszczenia zamieszczonego w Gazecie Wiedeńskiej z 23. b. m. redukcya subskrypcyi na nową pożyczkę w kwocie 25 milionów uskuteczniona będzie w następujący sposób:

1) Subskrypcye *na* i *niżej* 10.000 zł. nie będą redukowane;

2) Subskrypcye *nad* 10.000 aż włącznie do 23.000 zł. będą zredukowane na 10.000 zł.;

3) wszystkie *wyższe* subskrypcye będą zredukowane na 44% subskrybowanej kwoty, przyczem pozostające *kwoty 50 zł. i niżej* nie będą uwzględniane, kwoty zaś *nad* 50 zł. będą policzane za 100 zł.

Wiedeń, 26. listopada 1864.

Część nieurzędowa.

Lwów, 28. listopada.

Gazeta wiedeńska ogłosiła teraz urzędownie *traktat pokoju*, zawarty między Austryą, Prusami i Danią na dniu 30. października w Wiedniu, a ratyfikowany w Kopenhadze 12. w Wiedniu i w Berlinie zaś 14. listopada, i to zarówno w pierwotnym tekście francuskim jak w języku niemieckim. Traktat zawiera 24 artykułów, i protokół względem ewakuacyi Jütlandyi 6 punktów, a protokół względem wykonania traktatu pokoju jedno postanowienie. Podpisani są na tych dokumentach: Rechberg, Brenner, Werther, Balan, Quaade, Kaufmann. Obok sygnatury Jego Mości Cesarza znajdują się podpisy hrabiego Mensdorffa-Pouilly i barona de Pont.

Doniesienie pruskiego dziennika *Milit. Blätter*, że *wojska pruskie* odchodzące na załogę do Księstw mają się tak urządzić, ażeby tymczasowo pozostać *trzy lata w Księstwach*, wskazuje dostatecznie, jaki cel zakreśliła sobie polityka pruska. Ponieważ gabinet pruski nie może przypuszczać, by szleswicko-holsztyńska kwestya sukcesyjna nie została w przeciągu trzech lat jeszcze rozstrzygniętą tedy rzecz jasna, że Prusy uważają jeżli nie więcej to przynajmniej wojskową anexyę Księstw czy to z przyzwoleniem, czy bez przyzwolenia przyszłego władzcy i reprezentacyi krajowej za rzecz skończoną, i starają się przeto utwierdzić tam swoją powagę wojskową. Ten sam cel wskazują także najnowsze rozkazy rządu pruskiego, ażeby wojsko pruskie, o ile nieopuściły jeszcze terytoryum Księstw, pozostały tam, aż do dalszych rozporządzeń, i ażeby Książę Fryderyk Karol zatrzymał naczelną komendę w Księstwach, dopokąd nie zostanie dokonaną zmiana załogi.

Jak piszą z Frankfurtu nienastąpiło jeszcze zapowiadane na posiedzenie związkowe z 25. b. m. *przedłożenie traktatu pokoju zawartego z Danią*. Zdaje się, że chcianoby z tem przedłożeniem połączyć oraz wniosek względem zniesienia exekucyi związkowej w Księstwach, w którym to względzie jednak nie nastąpiło jeszcze porozumienie i między głównemi mocarstwami niemieckiemi.

Zabiegi *Mazzinistów i Garibaldczyków* we Włoszech stały się tak groźnemi — jak donoszą *Jen. kor.* z Turynu, że rząd musi ciągle myśleć o środkach by przeszkadzać szalonym planom i zamiarom tych ludzi. Do takich środków należy wydane właśnie rozporządzenie ministerstwa wojny, podług którego muszą puszczani na urlop żołnierze narodowości weneckiej posiadać prócz paszportów urlopowych także certyfikaty władz politycznych tych miast lub gmin, gdzie rozpoczyna się urlop. Te certyfikaty zawierają także marszrutę, w której pobyt urlopnika i droga do tego miejsca pobytu mają być dokładnie oznaczone. Z tego rozporządzenia ministerstwa wojny pokazuje się, że chcianoby tym sposobem zapobiedz dezercyom urlopników narodowości weneckiej do werbowniczych biór partyi rewolucyjnej.

Z Rzymu donoszą *Jen. kor.*, że tamtejszy poseł francuski hrabia Sartiges, próbując nie dawno nanowo pozyskać kardynała Antonellego dla konwencyi francusko-włoskiej, nadmienił przy tej sposobności o *pewnych finansowych koncesyach*, jakie za pośrednictwem Francyi mają być pod pewnemi warunkami przyznane stolicy papiezkiej z Turynu. Kardynał jednakże oświadczywszy najprzód, że między Rzymem i Turynem nic ma i nie może być żadnej kwestyi finansowej, odmówił stanowczo propozycyi hrabiego z tem zapewnieniem: Że wszystko, czego Papież pragnie obecnie od Cesarza Francuzów, kończy się na tem, ażeby pobożnym chrześcianom wolno było wszędzie bez żadnej przeszkody składać regularnie świętopietrze, i ażeby te składki punktualnie i bez naruszenia dostawały się na miejsce swego przeznaczenia. To świętopietrze, które zresztą ma być wkrótce całkiem na nowo uorganizowane, wystarczałoby w takim razie już samo na pokrycie potrzeb stolicy papiezkiej. Zarazem miał kardynał żądać sam od reprezentanta Francyi, ażeby rozpoczęto już potrzebne przygotowania do usunięcia wojsk okupacyjnych z Rzymu, dodając, że ponieważ litera konwencyi, zawartej bez wątpienia w dobrej myśli, ochraniać będzie Rzym i potem od obcego najazdu, będzie 8000czne krajowe wojsko papiezkie dostateczne do utrzymania spokoju i porządku w kraju.

Moskauer Ztg. z 26. b. m. powiada, że *interes Rosyi wymaga wspierania Austryi w kwestyi weneckiej*. Potrzeba postarać się o to, ażeby zwrócić na Rzym akcyę konwencyi wrześniowej. Niechaj Rosya nie zostawia Austryi w wątpliwości w swoich uczuciach i przyczynia się tem do utrzymania pokoju.

Francya chce — jak się zdaje — *wziąść zupełnie w swoje ręce finanse mexykańskie*. Na ministra finansów chce dać młodemu Cesarstwu pana Cortę, który był już w misyi finansowej w Mexyku i w styczniu ma się udać tam znowu. Nadto ma udać się wkrótce inspektor finansów francuzkich w misyi do Mexyku, a p. de Bonefonds, mąż wielce obiecujący, ma stanąć na czele osób, które mają brać udział w tej misyi. Ten pan Bonnefonds ma się zająć organizacyą rozmaitych gałęzi finansowych i zwiedzać kolejno Vera-Cruz, Tampico, Carmen i inne porty. Zaprowadziwszy w tych miejscach służbę celną i podatkową ma on po krótkim pobycie w Mexyku przedsięwziąć tę prace w Acapulco i w innych portach cichego oceanu.

W Kopenhadze zajmują się teraz gorliwie *redukcyą armii i floty na stopę pokojową*. Większa część pułków piechoty, które składały się dotąd z dwóch batalionów, zostały zredukowane na jeden batalion, a dotychczasowi komendanci dywizyjni otrzymali od ministerstwa wojny rozkaz, stawić się do dyspozycyi trzech komend jeneralnych, mianowicie dla wysp Seeland, Fühnen i dla Jütlandyi. Także wszystkie intendentury armii mają być do końca tego miesiąca zwinięte. Inną wiadomością ważną z Kopenhagi jest zniesienie dotychczasowych ministerstw dla księstw Szleswiku, Holsztynu i Lauenburga, które od czasu zawarcia pokoju nie należą już do monarchii duńskiej.

Monarchia Austryacka.

Wiedeń, 27. listopada. *(Nowiny dwory. — Wiadomości bieżące.) Najjaś. Pan* przyjmował wczoraj deputacyę towarzystwa ogrodniczego i przyjął najłaskawiej jej zaproszenie, ażeby raczył osobiście założyć węgielny kamień na gmach tego towarzystwa. — Książę *Hohenzollern-Sigmaringen* oddawał wczoraj nawzajem wizytę *Jego Mość Cesarzowi*, był na obiedzie u Arcyksiężny *Zofii*, przyjmował w ciągu dnia wizyty kilku Arcyksiążąt, Księcia wirtembergskiego, ministra wojny fml. *Francka* i ministra hrabiego *Mensdorffa*, a potem zwiedzał arsenał i ujeżdżalnię. — Następca tronu Arcyksiążę *Rudolf* przyjmował wczoraj na pożegnanie korpus oficerów pułku swego imienia, który dotąd stał załogą w Wiedniu, a teraz przeniesiony został do Werony.

(Nowe marki stemplowe.) Nowe marki stemplowe będą na przyszły tydzień rozesłane do magazynów trafikowych, a od połowy grudnia rozpocznie się ich sprzedaż. Zaprowadzono szość nowych kategoryi, tak, iż niebędzie potrzeba teraz przylepiać na jeden dokument kilka marków.

(Czynności rady państwa.) Debata nad adresem odbywać się będzie w izbie deputowanych we wtorek i dni następnych. Chociaż zapisało się już wielu mowców, jest nadzieja, że dyskusya skończy się w trzech posiedzeniach. Z mowców dotychczas zapisanych najprzód zabiera głos pan Mende, dla poruszenia kwestyi węgierskiej. Następnie wezmą udział w debacie Dr. Berger, Mühlfeld, Tinti, Zyblikiewicz, Hasslwanter, Herbst, Schindler. Zimmermann i t. d.

Wydział do sprawy Rogawskiego w którym zasiadają znakomici prawnicy nie zdołał jeszcze naszkicować zakresu w którym właściwie porusza się ta kwestya. Dr. Berger, który ogłoszenie stanu oblężenia w Galicyi uważał z początku jako akt prawodawczy, skłania się teraz uważać go jako prawo władzy wykonawczej, ale towarzyszące mu zawieszenie ustawy uważa za akt prawodawstwa. Dr. v. der Strass zdaje się upatrywać w tem różnicę czy zawieszenie ustaw nastąpiło tylko przez rząd, czy z najwyższego postanowienia. Ministrowie oświadczyli w wydziale, że ogłoszenie stanu oblężenia było uchwalone na konferencyi ministeryalnej ale zostało wy-

konane dopiero po zaciągnięciu najwyższego postanowienia. Ale nie tylko jako prawo władzy wykonawczej podczas nie obecności rady państwa, lecz nawet podczas jej obradowania przysłuża rządowi prawo ogłoszenia stanu oblężenia. Powody i skutki tego przedłoży ministeryum radzie państwa. — Po tem wyjaśnieniu szef wydziału Dr. Waser zapytał: czy rząd uważa teraźniejszą radę państwa za kompetentną do dyskutowania nad ogłoszeniem stanu oblężenia w Galicyi? na co minister policyi br. Mecsery odpowie dopiero po zniesieniu się z innym ministrami.

Wydział do sprawy Rogawskiego dopiero po debacie nad adresem przedłoży, izbie swoje sprawozdanie. Około 6. grudnia ma nastąpić odroczenie izby, a wydziały mają obradować dalej, aby po świętach Bożego narodzenia mogły złożyć sprawozdania. Izba Panów ma odbyć już tylko jedno posiedzenie poczem odroczy się na czas niegraniczony.

(Powrót wojsk.) Według najświeższego rozkazu ministerstwa wojny, wszyscy niebędący w służbie jenerałowie, oficerowie sztabowi i wyżsi zbiorą się dnia 30. listopada w największej paradzie w dworcu kolei północnej, i będą tam oczekiwać na Cesarza i Arcyksiążąt, poczem jako świta wezmą udział w powitaniu wracającego z Szleswik-Holsztynu 6. korpusu armii. Przybędą koleją pułki piechoty Króla belgijskiego, Księcia Heskiego i holsztyńskiego, tudzież batalion strzelców nr. 9, które fml. Gablenz poprowadzi przed Cesarza. Po przeglądzie i przemowie Cesarz osobiście rozdawać będzie ordery i medale, poczem nastąpi defilada. Następnie przez Jägerzeile, most Aspern, ulicę Ringstrasse uda się wejsko do c. k. burgu, gdzie znowu defilować będzie przed Jego ces. Mością, i nakoniec będzie odprowadzone do koszar. Fml. Gablenz przybędzie do Wiednia dniem przedtem, i będzie przyjmowany przez Jego ces. Mość.

(Posiedzenie izby deputowanych z d. 26. listopada.)

Na posiedzeniu rady państwa z dnia 26. listopada zajął miejsce na ławicy ministeryalnej naczelnik sekcyjny *Kalchberg.*

Z porządku dziennego przystąpiono do pierwszego odczytania projektów rządowych 1. względem wynagrodzenia spółce Lloyda za służbę poczty morskiej; 2. względem należytości kontumacyjnych i sanitarnych w portach opłacać się mających; 3. względem zmiany §§. 4, 6, 9 i 11. prawa z dnia 7. grudnia 1858 r. o znaczkach i modelach przemysłowych.

Na wniosek dep. *Herbsta* izba postanowiła przekazać projekt trzeci wydziałowi względem rozciągnienia prawa o znaczkach fabrycznych na wyroby zagraniczne, inne zaś dwa projekta przekazano komitetom po 9 członków z wydziałów wybrać się mającym.

Do komitetu względem wynagrodzenia spółce Lloyda wybrani zostali z wydziałów dep. *Mühlfeld*, *Skene*, *Herbst*, *Doblhoff*, *Cerne*, *Klein*, *Lapenna*, *Kromer. i Conti;* do komitetu względem spłat portowych wybrani dep. *Aichenegg*, *Begna*, *Toman*, *Stummer*, *Hagenauer*, *Goriup*, *Ryger*, *Schlegel*, *Conti.*

Wydział do zgłębienia projektu do prawa względem zmiany §. 262 regulaminu ceł i monopolów ukonstytuował się i wybrał na przewodniczącego bar. *Riese-Stallberg*, na jego zastępcę dep. *Bachofena* a na sekretarza Dr. *Roth.*

Wydział względem zniesienia wolności od podatków w powiecie lennym Asch, wybrał na prezydującego dep. *Wenisza*, na sekretarza dep. *Neumeister;* w wydziale względem zmniejszenia do 10% opłaty od wódki wybrany przewodniczącym hr. *Wrbna*, sekretarzem Dr. *Daubek.*

Poczem posiedzenie zamknięte i do przyszłego wtorku odroczone zostało. Między członków izby rozdano następujący projekt do adresu:

Wasza Ces. król. Apostolska Mość!

Szczytna przemowa, którą Wasza Ces. król. Mość wystosować raczył do reprezentantów państwa, odnosiła się do najwyższych interesów monarchii.

Wspólne sprawy królestw i krajów cesarstwa, do których zgłębienia reprezentanci państwa na teraz w radzie pełnej zwołani zostali, rozbierane będą w izbie deputowanych z gorliwością i starannością, jakich rzeczy tak wielkiej wagi wymagają. Z równą gorliwością i sumiennością rozbierane będą sprawy przekazane ściślejszej radzie państwa, której bezpośrednie rozpoczęcie Wasza Ces. Mość zapowiedzieć raczył. Izba jednak poczuwa się do obowiązku wypowiedzenia, iż regularna i coroczna czynność ściślejszej rady państwa jest prawem w konstytucyi ugruntowanem dla Królestw i krajów w ściślejszej radzie państwa reprezentowanych, iż w tem jest rękojmia utrzymania stosunków konstytucyjnych w krajach w mowie będących, i że dla spełnienia tak wielkiego i przeważnego zadania, odnoszącego się do wspólnego ich prawodawstwa, bez corocznego zwołania ściślejszej rady państwa obejść się nie może.

Izba deputowanych głęboko nad tem boleje, iż czynność konstytucyjna w wielkiej części państwa jeszcze się wcale nie rozpoczęta, lub też zupełnie przerwana została. Stałe postępowanie rządu, gwoli usunięcia takiego stanu rzeczy, dla interesów państwa i jego mieszkańców nader szkodliwego, ożywiłoby znow zaufanie i powitaneby zostało przez izbę deputowanych z radością.

Żywimy nadzieję, iż w bliskim czasie zasiadać będzie w Królestwie lombardo-weneckiem reprezentacya przez kraj wybrana i sądzimy, iż rząd Waszej ces. Mości gorliwie o to starać się będzie, ażeby sejm galicyjski w najbliższym czasie rozpoczął czynność swą, dla kraju tego nader potrzebną.

Wielkiej wagi jest dla całego państwa nadewszystko przywrócenie stosunków konstytucyjnych w Królestwach węgierskiem i horwackiem. Bo izba deputowanych tę tylko widzi drogę do pośredniczenia w najkrótszym czasie w poglądzie na prawdziwe potrzeby państwa i wszystkich ludów jego i do usunięcia przeszkód tamujących wspólne działanie wszystkich sił w interesie państwa i wszystkich części jego.

Uważamy przeto, iż niezwłoczne zwołanie sejmów tych Królestw, po ukończeniu obecnej czynności w sprawach pełnej rady państwa, konieczna jest potrzebą. Tym sposobem stanie się zadosyć powszechnemu i sprawiedliwemu żądaniu tych krajów, i będzie to dowodem szczerego dążenia rządu Waszej ces. Mości ku zaprowadzeniu życia konstytucyjnego we wszystkich częściach Austryi.

Ufamy, iż prawna reprezentacya Królestw tych pojmie, że wspólne rozważanie wspólnych interesów państwa jest w interesie wszystkich i zatem jest konieczne. Izba deputowanych stojąc niezmiennie przy tej zasadzie, nie omieszka z swej strony przyczynić się wedle możności do uzupełnienia na drodze konstytucyjnej wszelkich rękojmi autonomią Królestw tych w sprawach wewnętrznych poręczających, w których sejmy ich właściwe stanowić mają. A jeżeli miłość ojczyzny i jasne pojęcie interesów państwa i jego mieszkańców wspólnie działać będą, uda się dzieło, do czego ze wszystkich sił dopomódz za święty uważamy obowiązek.

Z żywem współczuciem ludy Austryi, jak wszystkiemu, co dostojnego domu Waszej ces. Mości dotycze, spoglądały na wypadki, w skutek których dostojny książę cesarskiego domu powołany został do założenia nowego tronu w odległej części świata; oby Bóg pobłogosławił jego staraniom i szlachetnym chęciom jego!

Wasza ces. Mość wypowiedziałeś z tronu wielkie znaczenie dla Austryi, i izba deputowanych uważa pokój stały i trwały za konieczny warunek pomyślności państwa. Taki pokój sprowadzić i zabezpieczyć, uważa izba za główne zadanie rządu Waszej cesarskiej Mości.

Pokój z Danią położył koniec długiemu ujarzmieniu Księstw zaelbiańskich, nie było im jednak dozwolone przyczynić się do uwolnienia swego. Walka — dzięki waleczności wojsk cesarskich i wojennej marynarki — przyniosła Austryi nowe wawrzyny. Lecz nie jest jeszcze dokończone dzieło, które Wasza ces. Mość uznałeś za przedmiot najżywszego poruszenia całych Niemiec, za które waleczne syny Austryi krew swoją przelewały, Księstwa oczekują jeszcze stanowczego urządzenia swych stosunków, i izba deputowanych silne ma przekonanie, iż rząd cesarski starać się będzie o chlubne ukończenie rozpoczętego dzieła, dopomagając Księstwom wspólnie z związkiem niemieckim do pozyskania praw swoich w sukcesyi i w urządzeniu wewnętrznych praw swoich.

Izba deputowanych uznaje w zupełności wielkie znaczenie przymierza pruskiego w wojnie teraz skończonej pokojem z Danią zawartym; lecz zarazem przekonana jest o wielkiem znaczeniu zachowania dobrych stosunków związkowych z innemi państwami związku niemieckiego; z radością przeto powita wszelkie starania rządu Waszej ces. Mości dążące do oparcia się usiłowaniom przeciwnym prawu związkowemu, i do wzmocnienia jedności Niemiec na drodze reformy konstytucyi związkowej.

Nieszczęsne wypadki w Królestwie polskiem, które spowodowały zaprowadzenie stanu oblężenia w jednym kraju koronnym, napełniły nas głębokim smutkiem. Izba oczekuje od rządu Waszej cesarskiej Mości przepisanego konstytucyą złożenia sobie przyczyn, które spowodowały zaprowadzenie i częściowe jeszcze utrzymanie stanu wyjątkowego i skutków, które dopięte zostały, nie może jednak zataić życzenia, ażeby potrzeba stanu wyjątkowego, jeżeli istotnie egzystowała, jak najprędzej ustać mogła.

Wasza cesarska Mość raczyłeś zwrócić uwagę izby na finanse państwa. Zaiste położenie finansowe państwa zasługuje na głęboką rozwagę.

Wydatki ciągle wpływy przewyższają, podatki są już tak wielkie, iż zaledwo zwiększyć je jeszcze można, majątek państwa znacznie się zmniejszył a ciągłe używanie kredytu nawet w latach pokoju musi doprowadzić do wielkich uciążliwości i w końcu sprowadzić może nieszczęsne przesilenia.

(Dokończenie nastąpi.)

Dania.

(Regulacya spraw bieżących.) Z Kopenhagi pod dn. 19. listopada piszą do *Jener. Kor.:* Rozmaite komisye, które ustanawia traktat pokju dla wykonania pojedyńczych postanowień tegoż, mają jak słychać zebrać się w Kopenhadze, z wyjątkiem komisyi do uregulowania granic. Ale komisya, która w myśl art. XIV. traktatu pokoju ma likwidować przyznane tamże pretensye stanu czynnego Księstw, zapewne nie będzie mogła zebrać się pierwej, dopóki Księstwa nie będą ostatecznie uorganizowane. Bądź co bądź, będzie to dla Księstw bardzo ważną kwestyą, w jaki sposób i przez kogo będą w tej komisyi reprezentowane, jak w ogólności w traktacie pokoju przy stypulacyach względem spraw likwidacyjnych użyte wyrażenie co do wyższych władz administracyjnych Księstw, zdaje się być niejasnem. Zbytecznem byłoby dowodzić, że podczas układów o pokój pocieszanie się Eiderduńczyków zmianą czasów i nadzieją odzyskania Szleswiku, nie miało w istocie żadnego znaczenia ani skutku. Wszyscy są pewni, że Szleswik równie jest stra-

conym dla Danii jak Holsztyn i Lauenburg, i że Dania na długie lata niczego tak bardzo nie potrzebuje, jak trwałego pokoju.

Królestwo Polskie.

(Przystań handlowa na Wiśle.:) G. Hand. podaje obszerny artykuł o przystani handlowej na Wiśle pod Warszawą, z którego ważniejsze ustępy przytaczamy: Warszawa, miasto bez zaprzeczenia wielkiej handlowej przyszłości, nie posiada! do swych potrzeb udogodnionego portu rzeczonego. Wypadałoby więc wznowić dawny projekt pułkownika inżynjerji Urbańskiego, wybudowania na Wiśle przestani bezpieczeństwa, na podobieństwo tych jakie istnieją po obcych rzekach, a mianowicie na Renie pod Moguncią, Koblencją, Kolonją, Dusseldorfem i Ruhrorth, tudzież w wielu miastach holenderskich. Urbański, któremu miasto nasze zawdzięcza wiele robót około Wisły, a między innemi i część bulwarku przy Solcu, nakreślił swój pomysł w takich warunkach, iż czas obecny mógłby je tylko dogodniejszemi uczynić. Projektował on przystań pod Pragą, opartą o drogę bitą, wiodącą do Brześcia. Myśl przeniesienia handlowego ruchu na stronę pragską, na do czego założenie portu przyczyniłoby się niemało, nie jest nowa. Praga prędzej lub później musi stać się handlowym grodem względem Warszawy. Do niej zbiegną się koleje wschodnie i prawego brzegu Wisły, wiodące aż do Królewca; dziś już istnieje kolej Warszawsko-Wileńska, a niedługo stanie odgałęzienie z Czyżewa przez Zambrów, Łomżę, Kolno. Kolej do Terespola w roku przyszłym rozpoczętą zostanie, a nie wątpimy, iż w przyszłości najważniejszą jej odnogą będzie linja do Dubienki przez Lublin. Dawniejsze niedogodności Pragi, nie mającej stałej komunikacji z Warszawą, dziś znikły, a utrwalenie wybrzeży i zasłonięcie tego przedmieścia od wylewów Wisły, prędzej czy później nastąpić musi. Budowa nawet portu byłaby w związku z temi robotami. Tak jak go projektował Urbański, port miał się opierać o drogę do Brześcia i mieć obszerności 166 mórg, a zatem pomieścić 50.000 tak zwanych belek kupieckich, oraz kilkaset statków różnej wielkości. Zaopatrywanie portu wodą wiślaną, z powodu mady którą niesie, uznano za niedogodne, przystań bowiem zamulałaby się, a czyszczenie kosztowałoby drogo. Projektowano więc sprowadzenie wody do portu kanałem od rzeki Swider. Koszta według przybliżonych owoczesnych obliczeń, wynosićby mogły 959.800 złp. Choćbyśmy zaś powiększyli je dziś do półtora miliona, to przedsiębierstwo to przedstawia się jeszcze wykonalnym prywatnemi siłami. Jako dochód procentowy i amortyzacyjny, byłaby umiarkowana opłata od stojących w porcie statków, pobierana na rzecz budujących przystań przez lata określone, poczem przeszedłby na własność miasta. Budowa takiej przystani staje się z dniem każdym konieczniejszą, choćby tylko wyłącznie dla drzewa, którego składy będą się musiały przenieść ze strony brzegu warszawskiego na Pragę. Zmusi do tego wzrastająca cena gruntów warszawskich. Toż samo spichrze na zboże, oraz składy różnych towarów przenosić się będą kolejno na Pragę, gdyż zechcą być w bezpośrednim związku z licznemi drogami komunikacyjnemi, jakie wybiegają, lub wybiegać będą, z tej części naszego miasta.

Księstwa Naddunajskie.

Bukareszt, 19. listopada. *(Regulacya rad dystryktowych. — Wiadomości bieżące.)* Prefekci dystryktów otrzymali od prezydenta ministrów okólnik zawiadamiający ich, że odtąd wszystkie te sprawy, które według ustawy gminnej wchodzą w zakres rad dystryktowych, na przyszłość tylko przez te rady załatwiane być mają, i że ustaje dane im prowizorycznie polecenie, aby w sprawach tego rodzaju powziętą opinię przesyłały do ministerstwa. Rady dystryktowe przez to rozporządzenie ministeryalne wchodzą więc w zakres właściwy, przyczem oraz zapobieżono, aby między radą dystryktową, a książęcym prezydentem dystryktowym nie zachodziły spory o kompetencyę. Tych jednak trudno będzie uniknąć, ponieważ jest wiele spraw, przy których trudno będzie orzec, kto je ma rozstrzygać. — Taxy od artykułów żywności i rzeczy zbytkowych, które rada municypalna Bukareztu zawotowała, i które od 1. stycznia 1866 pobierane być miały, nie otrzymały przyzwolenia Księcia w części jako za wysokie, w części jako odnoszące się do artykułów, które nigdy nie podlegały opodatkowaniu, a których opodatkowanie sprzeciwiałoby się zobowiązaniom międzynarodowym. Rzeczone taxy zwrócono więc radzie municypalnej z żądaniem odpowiednich zmian. Urzędnicy miejscy używani do służby zewnętrznej mają w skutek uchwały rady municypalnej nosić w dziurce od guzika wstążkę z herbem miasta. Na wzór innych miast Bukareszt urządza u siebie straż ogniową. — Konzul serbski pan Magazinowicz, powrócił z Belgradu. W lesie Baimachia rozbito bandę rozbójników, przyczem stracił życie dowódzca tej bandy, osławiony Bazyli Citorga.

Ameryka.

(Rezultat wyborów. — Doniesienia z placu boju.) Z Ameryki północnej nadchodzą bardzo ważne wiadomości. O wyborze prezydenta donoszą z d. 10. b. m.: Prezydentem wybrano znowu Lincolna. We wszystkich stanach (z wliczeniem Louisianny i Tennessee) oprócz w Newjersey, Delavare i Kentucky, Lincoln odniósł zwycięztwo. Większość głosów, która oświadczyła się za nim podają z jednej strony na 225.000 z drugiej na 400.000. Co do głosów wyborczych, jak utrzymują jedni, na 234 głosujących było 213 za Lincolnem, według innych było 148 za nim a 65 przeciw niemu. W mieście Nowym Yorku M'Clellan pozostał w większości (o 38.000 głosów); ale wybór Seymoura jego stronnika na gubernatora uważają jako wątpliwy. (Według świeższej wiadomości w drodze telegraficznej otrzymanej obrano gubernatorem Tentona). Na wiceprezydenta unii został wybrany Andrew Johnson z Tennessee (republikanin). — Stronnictwo republikańskie pomnożyło się znacznie, i liczy teraz dwie trzecie części członków kongresu. Nigdzie nie było żadnych zaburzeń, wybory odbyły się wszędzie jak najspokojniej. Jenerał Butler objął swoją posadę jako komendant Nowego Yorku d. 5. b. m. Oświadczył, że niebędzie mieszał się do wyborów, widać więc, że władze cywilne nie podołałyby utrzymaniu pokoju; każdy obywatel ma być zabezpieczony w swoich prawach. W kołach finansowych obecność Butlera wznieca nieufność i obawę; słychać, że zawezwał kilku znakomitych meklerów złota, aby przestali spekulować ze szkodą rządu; może znowu złoto w większych partyach będzie wysłane do Europy.

Prezydent Lincoln, któremu w Washingtonie wyprawiono serenadę, miał przy tej sposobności mowę, w której oświadczył, że spokojne odbycie się wyborów podczas wielkiej wojny domowej wypływa z zasady rządu republikańskiego. Teraz zaś gdy wybory są ukończone oby wszystkie stronnictwa połączyły się dla ratowania ojczyzny.

Z teatru wojny mało jest wiadomości. Po raz pierwszy od początku walki dzienniki państw południowych przyznają, że armia Leego co do liczby wyrównywa armii Granta. Wiadomość o opuszczeniu Atlanty okazała się mylną.

Kronika.

(Sprostowanie.) Jak wiadomo, skonfiskawała władza bezpieczeństwa przed kilkoma tygodniami na tutejszym dworcu kolei przesełkę 26 tysięcy pistonów. „Gazeta narodowa" z 26go b. m. prostując odnoszącą się do tego korespondencyę w „Const. Oest. Ztg. powiada, ze skonfiskowany ten transport został już zwrócony adresatowi, kupcowi Czuczawic, który prowadził te pistony przez Galicyę do Jas, dla wojska rumuńskiego. Możemy jednak zapewnić, że to doniesienie „Gazety Narodowej" jest mylne, gdyż w sprawie tej toczy się się śledztwo, i rzeczony transport znajduje stę dotąd w ręku władzy.

(Morderstwo.) Pani Szołdrzyńska właścicielka Goliny pod Koźminem w Wks. Poznańskiem została zastrzelona przez nieznanego złoczyńcę w d. 17. b. m. Siedziała właśnie przy wieczerzy gdy przez okno padł strzał, który ją ugodził w głowę. Przy stole siedział także jeden z domowników lecz temu nic się nie stało. Pomimo wszelkich starań, sprawcy tego morderstwa dotąd nie zdołano wyśledzić.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Przemyśl, 20. listopada. W I. połowie b. m. były na targach w obwodzie przemyskim następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów:

	Miejsce targu:											
	Przemyśl		Jaworów		Mościska		Są. Wisznia		Niżankowice		Sieniawa	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen
	waluta austryacką											
Mec pszenicy . . .	3	3	3	50	3	.	2	82	2	72	3	.
„ żyta . . .	2	.	1	50	1	75	1	71	1	95	1	90
„ jęczmienia .	1	54	1	40	1	50	1	47	1	50	1	50
„ owsa . . .	.	95	.	85	.	90	.	90	1	20	1	25
„ hreczki . .	2	.	1	80	1	60	1	75	.	.	1	50
„ kukurudzy .	.	.	.	40	.	.	.	.	.	.	.	.
„ ziemniaków .	1	20	.	80	.	80	1	25	1	12	.	90
Cetnar siana . . .	1	50	.	50	1	40	1	10	.	.	.	90
„ wełny	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ nasienia koniczu	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	6	50	8	.	9	.	7	.	7	20	6	77
„ „ miękkiego	5	50	5	50	7	.	5	50	5	10	5	20
Funt mięsa wołowego	.	15	.	10	.	12	.	10	.	11	.	10
Mas okowity . . .	.	50	.	80	.	40	.	48	.	70	.	70

(Wytyczenie kolei przez Marmaros do Bukowiny.) Właściciel dóbr Popowics, który kazał przedsiębrać ukończone już teraz roboty przygotowawcze pod kolej z Marmaros-Szigetu do Kornulunczi na granicy między Bukowiną i Mołdawią, chce teraz zbadać projekt kolei ubocznej, połączonej z koleją cisańską przez Rawany w kierunku ku Tokajowi, i podał już o tymczasową koncesyę na to.

Ostatnia poczta.

Kraków, 28. listopada. *Krak. Ztg.* donosi: J. E. Namiestnik komenderujący jenerał Galicyi i Bukowiny Fml. Baron *Paumgartten* przybył tu wczorajszym wieczornym pociągiem wiedeńskim. Dziś o godzinie 9 z rana Jego Excelencya odbył na rynku przegląd tutejszego garnizonu. O godzinie 12 Jego Excelencya pan

Namiestnik przyjmował władze, poczem zwiedzać będzie bióra, a jutro o godzinie 10½ odjedzie do Lwowa.

Paryż, 27. listopada. Dwór udaje się 12. grudnia z Compiegne do Paryża. — Rosyjski półurzędowy dziennik *Le Nord* przeniesiony będzie znowu do Bruxeli.

Berlin, 27. listopada. *Kreuzztg.* pisze: Słychać, że rząd pruski ma zamiar, żądać jako reprezentant Księstw od Saxonii i Hanoweru zwrócenia kosztów, jakie pociąga za sobą przedłużenie rządu exekucyjnego. — *Spen. Ztg.* dowiaduje się, że na mocy rozkazu gabinetowego nietylko nie powrócą wojska pruskie, stojące teraz w Księstwach, ale udadzą się tam nawet te oddziały, które były przeznaczone do zmienienia załogi.

Turyn, 26. listopada. Książę Carignan będzie tu i na przyszłość rezydować. Ministerstwa spraw wewnętrznych i zagranicznych przeniosą się z początkiem, inne w połowie stycznia do Florencyi. Ministerstwo zażąda zaraz upoważnienia izby do poboru podatków aż do najbliższej sesyi parlamentarnej. Raport p. Buoncompagni o rozruchach w Turynie został już przedłożony parlamentowi.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 28. listopada.

Hotel George: PP. Mysłowski Alf., z Zubrzec. — Niezabitowski Włod., z Uherzec.

Hotel europejski: Chański Kaz., z Wołynia.

Hotel angielski: Hr. Borkowski Sew., z Ponikwy.

Hotel Krakowski: Kammer Fer., c. k. porucznik, z Drohowyża.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 28. listopada.

PP.: Łoś Aug., do Werchraty. — Bredt T., do Wiednia. — Ciglecki Alex., do Podwołoczysk. — Nowak Alex., c. k. major aud., do Berna. — Jaworski Wiktor, c. k. kapitan audytor, do Wiednia. — Straszewski Henryk, do Boguchwał.

TEATR.

Dziś teatr niemiecki: „**Die Savoyarden**", operetka komiczna w 1 akcie. Nastąpi: Wielki komiczny duet z opery „**Lustigen Weiber von Windsor.**" Na zakończenie: „**Zehn Mädchen und kein Mann**", nowa operetka komiczna w 1 akcie. Występ gościnny pani Teresy Braunecker - Schäfer z Wiednia.

Jutro teatr polski.: „**Niebezpieczny człowiek**", komedya w 1 akcie oryginalnie napisane przez Walerego Łozińskiego. P. A. Brunat, fizyk prestidigitator i spirytualista dawać będzie pierwszy „**Wieczór fantastyczny.**"

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 29. listopada.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	‴ 327.20	+ 0 8	87.9	poł. wschodni sł.	deszcz
2. god. po poł.	328 29	+ 1.7	86 7	„ „	„
10. god. wiecz.	328 45	+ 2.0	88 4	„ „	pochmurno

Ilość deszczu 1.‴47.

Kurs lwowski.

Dnia 28. listopada		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	50	5	55
Dukat cesarski	„ „	5	53	5	59
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	56	9	69
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	82	1	84
„ papierowy rosyjski	„ „	1	47	1	48
Talar pruski	„ „	1	73	1	75
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	73	88	74	62
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	77	55	78	27
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	73	42	74	27
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	79	47	80	30
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	235	—	237	33

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 28. listopada.	zlr.	kr.
5% Metaliki	71	10
5% pożyczka narodowa	79	60
Losy z 1860 roku	93	50
Akcye banku wiedeńskiego	780	—
„ „ kredytowego	177	—
Londyn, 10 funtów szterlingów	116	50
Srebro	116	25
Dukat pojedyńczy	5	59

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 26. listopada.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	66 35	66.45
„ „ bez kuponów zwrotny po 5%	97.90	98 10
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	79.85	80.—
od kwiet. do paźd. po 5%	79.80	79.90
Pożyczka w srebrze z 1864 roku zwrotna w 35 latach	86.90	87.10
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	71.10	71.20
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	71.30	71.40
dtto. po 4½%	62.50	62.75
dtto. „ 4%	55.50	55.75
dtto. „ 3%	41.75	42.—
dtto. „ 2½%	35.—	36.50
dtto. „ 1%	13.90	14.—
Przez. do wyl. z r. 1839 całe losy	155.25	155.75
Przez. do wyl. z r. 1839 piąta część losów	150.50	151.—
Przez. do wyl. z r. 1854	89.25	89.75
Przez. do wyl. z r. 1860 po 500zł.	94.—	94.10
Przez. do wyl. z r. 1860 po 100 zł.	95.80	96.—
Pożyczka z r. 1864 (z premią) po 100 zlr.	83 60	83.70
Renty Como po 42 lir. aust.	19.50	20.—
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	66 50	67.25
„ „ 4½%	62.—	62.50
„ „ 4%	55.25	55.50
„ „ 3½%	48.—	48.50
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3%	—.—	—.—
„ 2½%	56.—	58.—
„ 2¼%	49.—	51.—
„ 2%	44.—	46.—
„ 1¾%	39.—	40.—
dtto. z procent. za granicą „ 5%	71.50	72.—
„ 4½%	67.25	67.75
„ 4%	60.—	60.50

B. Krajów koronnych. Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.	pien.	towar.
Niższej Austryi	90.50	90.75
Wyż. Aust.	89.50	90.50
Salcburg	90.—	90.50
Czech	93.—	93.50
Morawii	91.50	92.—
Szląska	89.—	90.—
Styryi	90.50	91.—
Tyrolu	—.—	—.—

Obl. ind. po 5proc. za 100 zł.	pien.	towar
Kar., Krainy i Wyb.	88.50	90.—
Wegier	74.—	74.40
Banatu Tem.	72.75	73.25
Kroacyi i Slawonii	75.70	75.90
Galicyi	73.25	74.25
Siedmiogrodu	71.25	71.75
Bukowina	71.75	72.25
Z klauzulą wylos. w r. 1867	71.50	72.—
Banat Temesz.	70.50	70.75
Lomb. wen. poż. z r. 1859	96.—	96.50
Dług Tyrolu po 5%	—.—	—.—
„ 4%	57.—	57.50
„ 3½%	—.—	—.—
Dług Salcburga „ 3%	57.—	57.50
„ 2½%	—.—	—.—
Dług Krainy „ 2%	28.25	28.75
„ 1¾%	—.—	—.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar
Po 3% za 100 zł.	26.50	27.50
„ 2½% „ 100 „	22.50	23.—
„ 2¼% „ 100 „	20.—	20.50
„ 2% „ 100 „	18.—	18.50
„ 1¾% „ 100 „	15.75	16.25

3. Akcye. (Za sztukę.)

	pien.	towar
Banku narodowego	779.—	781.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	177.30	177.40
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	590.—	591.—
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1900.—	1902.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	206.—	206.20
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	136.75	137.25
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	120.25	120.75
Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Połud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	239 —	240.—
Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw.	235.80	236.—
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	—.—	—.—
dtto II. emis. po 200zł. m. k.	—.—	—.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	710.—	715.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł m. k.	252.—	257.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	195.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	151.—	153.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	450.—	451.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	230.—	232.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	350.—	355.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500zł. w. a.	410.—	420.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	266.—	272.—
Uprzywil. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	166.75	167.25
Banku anglo-austryackiego na 200 złr. (20 ft. ster.) z wpłatą 30%	82.50	83.—
Lwowsko-czerniow. kolej po 200 zł. w. a. w srebrze (20 f. s.) z wpłatą 25%	47.—	47.50

4. Listy zastawne. (za 100 zł.)

	pien.	towar
Banku narod. w m. k. 6let. z r. 1857 po 5%	—.—	—.—
10let. „ 1857 po 5%	102.—	102.50
przeznaczone do los. po 5%	93.75	94.25
Banku narod. w w. a. na 12 m. 5%	—.—	—.—
przezn. do losowania po 5%	89.10	89 40
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	74.—	74.50
Wegier. Towar. ziemskie po 5%	82.25	82.50

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	98.50	99.—
detto detto w sreb. upr. za 100 zł. w. a.	88.50	89.—
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	81.75	82.25
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	116.—	116.50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	114.—	114.25
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	92.25	92.75
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	88.75	89.25
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	79.—	80.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	95.50	96.—
Lloyda za 100 zł.	91 50	92.—
Uprzyw. czeska kol. zach. po 200 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	91.75	92.25
Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł.	76.—	77.—
Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	98.—	98.50

6. Losy. (za sztukę.)

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	126.50	126.75
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	85.25	85.75
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	106.—	107.—
„ „ po 50 zł. m. k.	48.50	49.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	26.—	27.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	107.—	108.—
Salma „ 40 „ „	31.50	32.—
Palfiego „ 40 „ „	23.50	29.—
Clarego „ 40 „ „	27.58	28.—
St. Genois „ 40 „ „	28.50	29.—
Windischgrätza 20 zł. „	18.—	18.25
Waldsteina 20 „	18.50	19.—
Keglevicha 10 „	14 —	14.56
Fundacya szpit. Arcyksięcia Rudolfa	11.80	12.—

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	99.25	99.50
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	98.25	98.30
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	98.30	98 40
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	87 75	87 75
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt.	116 50	116 60
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 lir. wł.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	46.30	46 40
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100zł. w. a.	—.—	—.—

(31 dni po okazaniu.)

	pien.	towar.
Bukareszt za 100 piast. wol.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

Dukaty ces. men.	5.58	5.60
dtto. pełnej wagi	5.58	5 60
Korona	16.—	16.10
20frankówka	9 39	9.41
Rosyjski imperyał	9 60	9.65
Talar związkowy	1.74	1.75
Srebro	116.—	116.50
Kurs korony w c. k. kasach	13zł. 50c.	

Odpowiedzialny Redaktor **Adolf Rudyński**.

Z c. k. galic. drukarni rządowej.